

- nisi quod accepit, ipsique incorporatum non fuit, sed ad aliorum manus pervenit, dicitur probat Bald. conf. 145, num. 3, circa med. l.2, ex gratia videtur.
- 26 Ad hanc indiscretibilem difficultatem evitandam comunit DD. ex adverso scribentes ostendere, quod verba nisi restituuntur &c. sint ad ipsos Officiales directa, non autem ad Cameram debitricem, sed huiusmodi pariter suppositum peritus corruerit, quia cum Cameræ sit concessa facultas supprimendi sub conditione restitutio, utique obligari censeri debet ad eam relata. Prout etiam ad illam fuit expressæ directæ in alio casu, quo fuit promissa restitutio, ut ostentum fuit in restituto hucus primi articuli, & contrarium sequendum cum se. Quod si obligatio non resipicere Cameram, nulla DD. Adversariis contra illam actio competet vigore dicti Motus proprii B. Pii.
- 27 Neque huiusmodi germanam, & naturalem interpretationem impedit potest absurdum, ex adverso semper inculcatum, & modo repetitum, quod si fieri deberet restitutio folius preti accepti à Camera, ea nec conveniret omnibus, cum quamplurimi nihil illi perfolverint, ut sunt omnes resignatarii, nec fieri integræ, & absque diminutione, ut promisit, atque præcepit B. Pius adhibens consilium verba emisse, vel habuisse, ad exprimendum quemcumque modum acquisitionis, aliisque personaliter dentantia, scilicet singulis, & eos ut ostenderet omnibus restitutio fuisse promissam.
- 28 Huius enim actio exageratus absurdus fuit præventivæ in restituto respondit à §. nihil proinde uide ad fin. & modo breviter repetimus, quod in executionem promissioneum B. Pii restitutio fuit facta etiam resignatarii, qui successerunt in locum ipsorum Auctoriuum, à quibus camera prestatum recepit, & quibus integræ, & absque diminutione fuit restitutio, dum nihil de precio recepto cameræ apud se retinet, unde plene dicitur restituere, quamvis non redat pecunias solutas resignataribus, cum eæ ad ipsam non pervenerint, ut in puncto restitutio ut ipso facienda, magistratibus probat Bald. in dict. conf. 145, num. 2, lib. 2, non est de alia conventione querendum.
- 29 Restitutio argumenti defuncti ex usu loquendi B. Pii, qui semper in hoc Motu proprio adhibuit verbum restituere in sua propria, & ita significacione, commenaturatio in ea acceptu, & quod si fieri potuerit omitti; Ultro quod enim non semper habita fuit dicta expressa relatione, ea mirificè confirmat proprietatem significacionis, & animum illi inherenter, à qua proinde B. Pontificem recessisse non est dicendum in parte promissoria, & obligatoria, quamvis continentem gratiam, & privilegium, quia si ubi obligatio oriebatur ex contractu correccio inter ipsum Pontificem, & Secretarios intro, ut contigit respectu scutorum s. 500. receptorum pro restituendo pretio Officii venditi Cardinali Mediceo) promisit folium restitutio accepit, multò magis ita intellexisse censendum est in causa suppressionis Collegii, quatenus promissio intelligi posset ultra summam conventum in Constitutione Innocentii VIII. §. 23, quod de rigore non admittitur, restituere enim talis excessus, nulla dabatur obligatio, sed promissio sufficit meru grauita.
- 30 Suppetito vero, per quam camera intendit solum esse obligatam restituere premium, quod ab Auctoriis resignatariorum recepit, ne dum non est superflua, & correctior, sed sumptuosa necessaria, & menti B. Pii conformans; Cum enim obligatio restituendi fit ad cameram dicta, eaque solum veritetur in accepto, utique sine tali supplicatione promissio verificari non posset de omnibus; Quinidem etiam iuxta interpretationem partis aduersariae, talis necessitas verificatur, cum dari possint causas, & de fato dentur, quod aliqui per resignationem acquiverint, titulum lucrativo à parentibus, vel confanguineis, quibus, nisi admittatur representatio Auctoriuum, nihil esset restituendum.
- Minime huic suppetitio intellectui repugnat personationis defuncta ex verbo eorū, quae videtur excludeare representationem Auctoriuum, ut enim responsum fuit in restituendo, & semper enim cum seq. in Constitutione pariter Innocentii VIII. promittitur, in causa suppressionis, restituendo intelligi posset ultra summam conventum in Constitutione Innocentii VIII. §. 23, quod de rigore non admittitur, restituere enim talis excessus, nulla dabatur obligatio, sed promissio sufficit meru grauita.
- 31 Ita ita defuncta ex verbo eorū, quae videtur excludeare representationem Auctoriuum, sed interesse in causa turbations circa illius venditionem. Quod primum enim, quia assignatio Officii, ejusque pretio excedere poterat summam per Papam receptam, idem adhibutum non fuit verbum restituere, sed assignatio facta fuit per viam dationis in folium, que bene verificari potest in excessu, non autem restitutio, & ita argumentum retrahetur.
- 32 Prout & fortius retrahetur secundum, nam in promissione damnorum, & interesse Papa non adhibuit verbum restituere, sed solum verbum solvere, ut appareat ex verbis relatius per DD. ex adverso scribentes, & secundo Motu proprio, & cum solum in dicto casu talis promissio facta fuerit, & quidem cum causa valde rationabilis, quia non militat in causa suppressionis, utique ex evidenti argumento disceptativa dispositionis, non potest ad hanc secundum trahi, ut probatum fuit in secundo restituendo, & Quoniam ultra responsum.
- 33 Nihil relevat, quod resignatarii censeantur habere Officium à Princeps, per hoc, quod resignans Officium dimittendo in eis manibus dicatur de medio sublatas per extinctionem juris, & Officium de novo conferatur per ipsum Princeps, ut auctoritate Illustriss. D. de Luca in 1. dicto, edito super suppressionem Collegii, pro Congregatione particulari, probant DD. ex adverso scribentes in §. fine difficultate; Id enim verum, & incontrovertibile est, quod Officium, quod cum sit de Regalibus haberit non potest nisi à Princeps; At ex illo inferri nequit ad pretium, quod cum sit in commercio, de eo Princeps non curat; Unde approbat resiginationis non operatur, quod etiam pre-
- 34 Eadem facilitate tollitur alia illatio, defuncta ex processu uero verbis restituere, & erogare, quod postrem im-
- 35 tum fit approbatum, neque hoc firmavit dictus Illustriss. de Luca, & quatenus aliquid per modum mortuandi, & excitandi difficultates super hæc dixisset, utique prævalere debet ipsius auctoritas in ultimo discurso magistratiter edito, & impresso, funditus examinata materia.
- 36 Omnisque difficultas cecidit attento discretri modo signandi supplications, quoties enim Officia tanquam vancantia, immediatè emuntur à Dataria, Pontifex profiteretur concedere Officium, & creare Officiale, facta speciali, & individua mentione de pretio; Quoties autem illa acquiruntur per resignationem nihil dicitur de pretio, & resignatarii supplicat solum se subrogari, prout de facto unice subrogatur in locum resignantis; Unde manifeste confit, nedum representationem Auctoris non esse fictitiam, sed illam esse positivæ ab ipso Pontifice approbatam, ad quod supplicamus potissimum adverti, ita que diffinitio probatur ab Officibus, & expeditoribus Dataria, & in hac materia staudum est, Rota coram Cel. decr. 1.72. an. 15. decr. 191. n. 11. & decr. 1.73. n. 10.
- 37 Obligatio pariter restituendi integrum pretium folium resignantibus non debeat sufficiere ex doctrina Bald. conf. 145. lib. 2, ea quippe nullatenus probat hoc assumptionem, ut oftensum fuit in secunda Juris præterita positionis, & neque etiam applicatur cum seq. Et cum in casu nostro promissa fuerit per Cameram restitutio, que non verificatur nisi in accepto, & incorporato, ut probat idem Bald. cit. conf. 145. n. 2. lib. 2, non est de alia conventione querendum.
- 38 Restitutio argumenti defuncti ex usu loquendi B. Pii, qui semper in hoc Motu proprio adhibuit verbum restituere in sua propria, & ita significacione, commenaturatio in ea acceptu, & quod si fieri potuerit omitti; Ultro quod enim non semper habita fuit dicta expressa relatione, ea mirificè confirmat proprietatem significacionis, & animum illi inherenter, à qua proinde B. Pontificem recessisse non est dicendum in parte promissoria, & obligatoria, quamvis continentem gratiam, & privilegium, quia si ubi obligatio oriebatur ex contractu correccio inter ipsum Pontificem, & Secretarios intro, ut contigit respectu scutorum s. 500. receptorum pro restituendo pretio Officii venditi Cardinali Mediceo) promisit folium restitutio accepit, multò magis ita intellexisse censendum est in causa suppressionis Collegii, quatenus promissio intelligi posset ultra summam conventum in Constitutione Innocentii VIII. §. 23, quod de rigore non admittitur, restituere enim talis excessus, nulla dabatur obligatio, sed promissio sufficit meru grauita.
- 39 Secundum certe summa restituenda in casu suppressionis non excludit summam maiorem, si major soluta fuerit per Officiale supprimendo.
- 40 Promissio restitutio certa summa restituenda in casu suppressionis, qui omnem extensionem excludit.
- 41 Si major summa si stipulata, & minor promissa, vel è contra, semper obligatio restringitur ad minorem.
- 42 Diversus modus loquendi denotat diversitatem intentionis.
- 43 Fagan. in capit. Epistola de probat. declaratur, & num. 11.
- 44 Fisci non tenetur restituere, nisi pretium receptum.
- 45 Venditor in retroversione non tenetur, nisi ad restituendum pretii recipit.
- 46 Pretium majus, conventionis inter resignantem, & resignatarium, non valet immutare naturam Officiorum.
- 47 Debitor cuius tenetur restituere pretium acceptum quævis cœlo facta fuisse vel pro majori, vel pro minori i. pretio.
- 48 Augmentum proveniens ex conventionibus factis inter resignantes, & resignatarios, propriæ non dicitur pretium, & num. 11.
- 49 Observantia interpretativa, quæ est vicinior adul, qui interpretatur, attendenda venit.
- 50 Maxima si defumatur ex artibus ipsius disponentis.
- 51 Mens disponentis desumitur ex eo, quod ipse facere conseruit.
- 52 Verba Ad hac important restitutio ad precedentem expresa.
- 53 Verba sidem modo, & forma excludunt omnem extensionem.
- 54 Promissio B. Pii, si intelligetur de restituendo id, quod Camera non accipit, effet mera donatio cadens sub re-vocatoriis.

lam exercere non possunt, nam sine pretio contradicunt emptionis, & venditionis non datur.

Quare &c.

Prosper Archiepiscopus Myren.
Fisi, & Cam. Apst. Advoc.
Jo. Baptista Bottinius Coadjutor.
N. Severolus S. C. Advoc.
L. Zaccarias. }
C. de Comitibus. }
P. Pacionis. } Advocati.

Replicatio Juris super secundo Articulo.

ROMANA PRETII OFFICIORUM.

S U M M A R I U M .

- 1 Romissio certe summa restituenda in casu suppressionis non excludit summam maiorem, si major soluta fuerit per Officiale supprimendo.
- 2 Promissio restitutio certa summa restituenda in casu suppressionis, qui omnem extensionem excludit.
- 3 Si major summa si stipulata, & minor promissa, vel è contra, semper obligatio restringitur ad minorem.
- 4 Diversus modus loquendi denotat diversitatem intentionis.
- 5 Fagan. in capit. Epistola de probat. declaratur, & num. 11.
- 6 Fisci non tenetur restituere, nisi pretium receptum.
- 7 Venditor in retroversione non tenetur, nisi ad restituendum pretii recipit.
- 8 Pretium majus, conventionis inter resignantem, & resignatarium, non valet immutare naturam Officiorum.
- 9 Debitor cuius tenetur restituere pretium acceptum quævis cœlo facta fuisse vel pro majori, vel pro minori i. pretio.
- 10 Augmentum proveniens ex conventionibus factis inter resignantes, & resignatarios, propriæ non dicitur pretium, & num. 11.
- 11 Observantia interpretativa, quæ est vicinior adul, qui interpretatur, attendenda venit.
- 12 Maxima si defumatur ex artibus ipsius disponentis.
- 13 Mens disponentis desumitur ex eo, quod ipse facere conseruit.
- 14 Verba sidem modo, & forma excludunt omnem extensionem.
- 15 Promissio B. Pii, si intelligetur de restituendo id, quod Camera non accipit, effet mera donatio cadens sub re-vocatoriis.
- 16 C um ad eliciendam voluntatem B. Pii, potissimum in restituendo dixerimus, quod Innocentius Octavus (qui solum ante B. P. loquutus fuerat de suppressione Collegii) mandaverit, & promiserit in talem casum restitutio summam ducatorum 62.400. idcirco DD. ex adverso scribentes tot, sed inani conatu student hoc impugnare, sub praetexto, quod Innocentius nil aliud in §. 23. fecerit, quam assecurare, ne Secretarii dammum aliquod pati possint, ponderando, quod in margine dicti §. leguntur haec verba *Affecuratio dñorum emolumentorum*; Adeo quæx affirmativa promissio certe summa, in dictum casum suppressionis, non excludatur summa major, sed promissio intelligatur, quatenus potius maior soluta non fuerit, ut supponitur, ita firmare in terminis pretii Officiorum Romana Curia. Mandol. conf. 5. num. 4. & Fagan. in cap. ex epistola n. 14. & 15. de probat. Additurque quod ita etiam in dubio Innocentiana sit intelligenda, veluti continens gratiam quæ proinde non potuit derogare juri, juxta cuius dispositionem prætentitur restituendum esse totum id, quod ab Officibus fuit erogatum, five Data-ria, five resignantibus.
- At haec responsiones præsumuntur contra DD. Adversarios, & clarissime fundat intentionem Rev. Cameræ.
- Quod vero juxta dispositionem juris, (secundum quod 6 prætentitur esse intelligendam Innocentianam) restitutio debeat totum pretium ab Officibus, five Dataria, five resignantibus solutum, nullo modo subsistit, nec in contrario quidquam de novo deducitur, sed DD. ex adverso scribentes se remittunt ad deducta in præterita positione, in qua fuit latissime pro Camera offensum, & probatum rotum opputum, ut in prima juris, §. præfitem, signatur in terminis Fisci per textum *litteralem* in *I. Procurator*, ff. de Juri. Fisci, & tunc addimus, Bald. conf. 145. Card. de Luca de Off. Venal. &c.
- 2 Negatur enim, quod Innocentius procecerit per viam gratiae, dum sicut conventionis, & pactum cum Secretariis pro se ipsi, & eorum successoribus solemniter initum, ut ostendunt verba dicti §. 23. in fin. ibi, Sic enim cum ipsi Secretariis nos in traditu omnium præmissorum conveniente, & sic fuit expressio eis pro se ipsi, & eorum successoribus fuisse sollemiter pollicitos, in fide Pontificis, recognoscimus, & f. de Juri. Fisci, & tunc addimus, Bald. conf. 145. num. 3.

num. 3, lib. 2, in replicatione super primo articulo citato
§. huic enim.

Et confert conclusio communiter recepta, quod in re-
troversione non tenetur vendorum nisi ad constitucionem
pretii recepti, ut p[ro]te[re]nt alii tenent Gorzadim. in repetit. in
l. 2. n. 178. & 181. C. de p[ro]t. inter emptor. & vendit. inter
repetentes super prima par. Cod. fol. 525. Zonaret. de empt. &
vendit. in cap. de p[ro]t. de retrovend. num. 16. 111. 113. &
117. usque ad 123. ubi ad contraria respondet Tiraquell.
de retiari. conveit. §. 4. folio 3. in fin. Maurit. de empt. &
vendit. titul. 7. n. 7. num. 9-4 cum seqq. Berlich. conclus. legal.
part. 2. conclus. num. 4.

Quodque magus pretium convenitum inter resignantem,
& resignantarium attendarunt, nec Officiorum naturam im-
mutare valent, dicunt de Pont. conf. 39. num. 10. lib. 2.
de Philipp. disceptat. f[ac]t. 11. vers. 7. et 12. ex bis sub
num. 44.

Ex proximis terminis extinctionis locorum Monti-
tum, exemplo debitoris cessi, optimè advertit Illustrissi-
mus de Luca tit. de regal. dif. 33. à n. 3. ad 8. Quinid[em] ma-
gis præcisè, quod augmentum proveniens ex conventione
sibus factis inter resignantem, & resignantarios non possit
dic[ere] propriè pretium, nec restitu[er] debat, probat Ferdi-
nand. Branc. inter allegat. divers. apud Marin. allegat. 66. à
num. 7. ad 17.

Ad exempla vero fel. record. Clementis Octavi in sup-
pressione Officii Praefecturae carcerum, & Alexandri Septimi
in suppressione Montium vacabiliuum, latè fuit respon-
sus in primis juris præteritis positionis, §. nam Clement
Octavius, & §. Alexander pariter cum lega, quam reaflumi
supplicamus, dum ibi clare ostendimus Clementem, ultra
præmium donare voluisse scuta 2000. ibi. Et alta scuta 2000.
qua[et]. & donativa, &c. Alexandrum etiam suffice mo-
tum ex pietate, & mansuetitia, & quod in discussione articuli
de ipsius ordine præcedenter facta, quanto fuit fo-
lum utrum esse restitendum premium prima[re] ereditationis,
ut aliqui suadeant, & veluti fuerat a Beato Pio in simili
suppressione obseruatorum, vel magis pretium, Cameræ ta-
men solutum, iuxta vacationem contingentium, pro quo
mitiori opinione responderat Fagnan. ut in voto registra-
to in citat. cap. ex Epistole de probat. & sic hujusmodi ex-
empla non solum non obstant, sed potius mirificè refor-
mantur, & probant obligationem in similibus suppre-
sionibus esse restituen[t] tantummodo premium acceptum a
Cameræ.

Et quatenus standum sit exemplis, pro interpretanda
mente B. Pii, non possumus habere magis proprium, quam
eius observantiam, in reductione Montis Julii præceden-
ter ea[re] ponderamus in refracto super hoc articulo §. 6.
In materia enim observantia interpretatiæ semper at-
tentur illa, que est proximior actui, qui interpretatur,
& ita quod attendenda fit antiqua, utpote vicinior dispo-
sitioni, in terminis ejusdem Constitutionis Piane adver-
tit Illustrissimus de Luca de Regal. dif. 72. vers. 7. replicatio-

13 bam tamen; Idque eo magis procedit, quoties observantia
defumitur ex actibus ejusdemmet disponitum, ut per Ca-
stilli. de interpret. ult. volunt. lib. 5. cap. 101. num. 4. & 5. ad
14. Et quod mens disponitum optime defumatur ex eo,
quod illo facere conveuit, dicit Rot. penes Cassador. dif.
12. num. 14. de probab. coram Coccin. dif. 328. num. 2.
& dif. 50. num. 26. part. 5. recent. & dif. 300. num. 29.
part. 12.

Non subsistente responsione; quod solum fuerint redu-
cti fructus, qui si bene perpendatur Motus proprius di-
cta reductionis, apparebit in illo contineri declarationem,
quod si qui eundem Montifarum nolent acci[pi]ere,
ipis restituerent scuta 100. pro qualibet loco, & si pre-
mium primæ ereditationis, istudque exemplum pro restituto-
num solum primi pretii in ereditatione convenit, deductum
fuit ab Alexandre Septimo in suppressione Montium va-

Replicatio Juris super tertio Articulo.

ROMANA PRETII OFFICIORUM.

S U M M A R I U M.

- 1 O b[ea]ventia non sufficit probata in uno de conten-
tis in gratia, sed est probanda in punto individu-
ali, de quo agitur.
- 2 Quamvis effluxerit tempus centum annorum, & ul-
tra.

- 3 Negativa probatur ex diligentis factis in libris, ubi
aliquid erat registrandum.
- 4 Bulla 98. Pii Quarti registrationem requirit in omni-
bus gratiis, quam in ministris camere præjudicibus.
- 5 Confirmationes in forma communis non consolidant
actum nullum, qualis dicitur gratia non registrata.
- 6 Presenti solum magis robur actus validum.

7 Etiam

- 7 Etham si essent in forma specifica, non supplent defectum nullum.
- 8 Sufficit quod Papa certioratus non fuerit de nullitate, ad hoc, ut confirmatio non suffragetur.
- 9 Derogatio Constitutionis Piane de registrat. satis non est, quod si in confirmatione, sed requiritur, quod sit in adiutorio confirmato.
- 10 Licet actus confirmatus validari non possit a confirmatione, tamen ista habeat viva novae concessionis, quando emanaret ex certa scientia nullitatis actus confirmatus.
- 11 Regula de Jure quefit non tollen. non solum loquitur de iuribus privatorum, sed etiam de iuribus Camere.
- 12 Derogatio dictæ regule debet esse specifica, & individualis.
- 13 Stante clausula sublata in possit opponi de regula prædi-
cia.
- 14 Illustris. D. de Luca dif. 5. n. 21. de regal. in quibus terminis loquitur.
- 15 Donations gratis revocantur ex regal. 64. Cancella-
ria, & aliis Constitutionibus Apostolicis.

R. P. **N**ullitas ex defectu registrationis non evitatur ex lapsum temporis, quia præsumptio inde re-
sultans non intrat, dum non adeat observantia in specie
huius partis concessionis, quod in casu supplicationis of-
ficiorum restitui debet pretium prætentum Rota coram
Gregor. dec. 49. n. 7. & dec. 39. n. 22. & fogg. p. 8. rec. Nun-
quam enim evenit iste casus, & hoc sufficit, etiam quod
fluxerit tempus plurimum centum annorum, Rota deci-
350. n. 16. & fogg. p. 16. rec.

Ulterioris hac est simplex præsumptio, quæ cedere debet
veritatis, & veritas est id, quod diximus, nam perquisi-
tis libris, in quibus similis gratia sunt registrande, ista
non fuit reperta, ut probatur in replicatione facti. Ex
3 diligenter enim hujusmodi concludentissime probata re-
manet negativa, Rota coram Gregor. dec. 139. num. 15. &
287. n. 4. & coram Ubaldo dec. 300. n. 31. & dec. 216. n. 9.
part. 6. rec.

Non potest autem controverti, quod Motus proprius
B. Pii V. si estet intelligendus juxta lenitus partis adversae,
non contineret maximum Camere præjudicium, ac ideo
intraret necessitas registrationis, ut fuit deductum in tertio
articulo, & late comprobatur ex particulari scriptura,
una cum fidei calculo, data per Illustrissimum D. Com-
missarium super laesione. Et tamen Bulla 98. Pii IV. re-
gistrationem requirit in omnibus gratis, etiam in mini-
mo Camere præjudicibus.

Defectus hic modo petendi potest sublatus ex con-
firmationibus Sixti V. & aliorum, cum supplicatione om-
nium defectuum, & cum speciali derogatione Constitutionis
Piane de registrat.

Quod enim attinet ad supplicationem defectuum, ea mi-
nimè operatur confirmationem actus nulli, qualis est gra-

3 tia præjudicialis non registrata, ac si non emanasset, ut
decernitur in dicta Bulla Piane, non solum si confirmatione
finit in forma communis, prout iste, Molin. primog.

6 lib. 7. cap. 7. n. 2. ubi quod solum presenti magis robur actui
restituta, Rota dec. 539. n. 12. apud Potth. de manu. & decisi-

7 84. n. 10. p. 7. rec. Verum ne[ce]ssitatem in forma specifica
ut in dec. 31. n. 6. p. 2. diver[si]. Et in terminis, quod sufficit

8 nullitatem ex defectu registrationis non fuisse Papæ narratam,
Spad. conf. 176. num. 2. lib. 2. Rota dec. 56. n. 15. part.
8. recent.

Quo[rum] vero[rum] derogationem Constitutionis Piane de reg-

9 stram in dictis confirmationibus adiectam, facilis est re-
plicatio, quia concernit solum validitatem caruidem
confirmationem, non autem actus confirmatus, quando,
prout erat nullus, & literaliter, tam Bulla Sixti V. quam

Chirographus, & Breve Sixti V. datum exadverso, ex-
munt solum à registratione, cum derogatione Bullæ Piane,

confirmationes ab eis factas, ut in Bulla Sixti, ibi,
aut ad registrationem, vel annotationem præsentium in Cam-
era, juxta Constitutionem Pii IV. & Constitutione predicta

non obstante, &c. &c. in dicto Brevi Gregorii, ibi, seu ad
presentacionem, ad registrationem præsentium in Camera,

justa Constitutionem Pii Pape IV. de gratia, qualemcumque
Cancer predicitæ interesse conceruent, in eadem Camera regis-
trandi, immune teneri. &c. Unde etiam comprobatur de-
fectus intentionis, quia, dum hi Pontifices, & praefec-
tim Gregorius agnoverunt necessitatem registrare gratias,
quæ alicunque interesse Camere concerentes, non ita de fa-
cili approbant Motum proprium B. Pii in hac parte, si
scivissent continere posse adeo grave præjudicium Rev-
Camere.

Doctrina autem in contrarium allegata Illust. de Luca

dis. 3. n. 9. de regal. & dec. 175. n. 9. p. 6. rec. & 145. p. 5. &

7 dicunt solum, quod ubi actus confirmatus est nullus,
valider non potest à confirmationibus, sed ex vim habent
novas concessionis, quando emanarunt ex certa scientia
nullitatis actuum confirmatorum, quæ profecto deficit in
cau[a] prefenti.

Alia nullitas ex non adjecta derogatione regula de Jure
quefit, non tollen[ti] partis optime subficit, non obstantibus
responsionibus exadverso datis.

Prima enim, quod regula loquatur solum de Juribus pri-
vatorum, nullum habet fundamentum, quia loquitur
indistincte, quod per quamcumque concessionem, aut
gratiam nulli Jus sibi quefit quomodo[rum] tollatur; nimis
autem durum est, quod si Papa voluit præservare indistincti-
tatem omnium, præservare noluerit Ius sibi Camere Apostolice, dum Summi Pontifices, & signanter ip[s]em
B. Pius, summo studio semper curarunt ejus indemnitate
providere.

Secunda; quod actus de se ostendat concedentis volun-
tam remittendi Ius sibi, non applicatur, quia Motus
proprius B. Pii hoc nullatenus ostendit.

Tertia, quod nullum in eo continetur præjudicium,
cessatis ex factis, si Motus proprius debeat intelligi juxta
prætentio[n]em partis adversa.

Quarta, quod dicta regula non possit opponi, stante
clausula sublata, & decreto irritanti adiectis in Motu pro-
prio B. Pii, cessat ex communis, & receptissima opinione
quod derogatio regularis debet esse specifica, & individualis
Sarnen. pro[m]m. ejusdem regule qu. 6. in fin. & super dict. q.
15. n. 6. pariter in fin. & q. 19. Rota penes Verall. dec. 30.
p. 3. & coram Buratt. dec. 572. n. 6. ibi addens litt. A.

Decisions autem exadverso allegata 117. n. 3. p. 2. rec.
& apud Giovagnon. conf. 28. sub n. 43. vers. & ulterius lib. 13
2. loquitur exp[re]sse in gratia de sui natura præjudicium li-
bus, & quantum exabundant adiunt etiam hanc respon-
sionem, quod non possit dari de regula, stante clausula
sublata, se fundat in dec. Millin. 15. num. 3. in qua hoc ex-
p[re]sio[n]e non dicitur, sed solum habetur placuisse responsio[n]
N. Paris. conf. 1. n. 32. cumseq. lib. 4.

Nullitas etiam ex Constitutione Sixti V. non evitatur,
quia non potest esse magis punctualis, nec magis adaptata
casui nostro, ut ex verbis relatis in refracto super se-
cundo articulo veri. 4.

Discursus vero Illustriss. D. de Luca 5. num. 21. de regal.
nullo modo firmat, ut exadverso supponitur, quod Con-
stitutione Sixtina loquatur de hisce officiis, quia solum dicit
14

lib. 7. cap. 7. n. 2. ubi quod solum presenti magis robur actui
restituta, Rota dec. 539. n. 12. apud Potth. de manu. & decisi-

7 84. n. 10. p. 7. rec. Verum ne[ce]ssitatem in forma specifica
ut in dec. 31. n. 6. p. 2. diver[si]. Et in terminis, quod sufficit

8 nullitatem ex defectu registrationis non fuisse Papæ narratam,
Spad. conf. 176. num. 2. lib. 2. Rota dec. 56. n. 15. part.
8. recent.

Tandem quad laesione optimè satisfacit Illustriss. D.
Commissarius in particuli[re] Icriptura cum calculo fideliter
pariter, illam ad oculum demonstrante.

Quare, &c.

Propter Archiepiscopum Moren.
Fisci, & Cam. Apol. Advoc.
Jo. Baptista Bottinius Coadjutor.
N. Severolus S. C. Advoc.
L. Zaccius.)
C. de Comitibus.) Advocati.
P. Pacionus.)

ROMANA PRETII OFFICIORUM.

S U M M A R I U M

- ¹ Ex descriptivo modo loquendi augurit disponentis voluntas.

² Aliud est universitas, aliud singuli de universitate.

³ Priviliegium, quod debet suum effectum fortiri, extin-
do Collegio, non dicitur concessum ipsi Collegio, sed particularibus personis.

⁴ Collegium nunquam moritur.

⁵ Quodlibet minimum verbum in lege possum debet aliquid operari.

⁶ In Constitutione Papali neque una syllaba vacare debet.

⁷ Priviliegium concessum ex causa remuneracionis restri-
ctus censetur ad illos, qui contulerint beneficium.

⁸ Etiam si facta fuisse mentio dignitatis, non autem per-
sona.

⁹ Priviliegium concessum pro resarcendo damno, dicitur
concessum iiii, qui tale damnum patiebantur.

¹⁰ In privilegiis interpretandis non est attendendum magis
lucrum privilegiis, sed quid voluerit Princeps con-
cedere.

¹¹ Padua seruare in contradicibus maxima est iustitia.

¹² Priviliegium in dubio est judicandum per personale.

¹³ Priviliegium personale non extenditur ad successores.

R. P. A Deo relevans est motivum in quarto articulo adi-
ductum, quod concessio Motus proprii B. Pii
fuerit personalis, & restricta ad illos, qui eo tempore of-
ficia possidebant, & conqueferent cum eorum per sonis
extincta remanerent, ut ipsi DD. exadverso scribentes
nezare non audeant, & ad illud evitandum configuant ad
facti negativam, sed fratra, cum facti veritas clare re-
sulset ex verbis ipsius Motus proprii promittentes restitu-
tionem pretiis officiorum singulis Secretariis, confederati-
uti singulis, & non autem uti universis, nam quando R.
Pontifex voluit illos confidere uti universis, & consi-
tuentes Collegium, addidit verbum Collegium, ex quo
discretivo modo loquendi manifeste desumitur, quod non
ipsum Collegium, sed personae Secretariorum fuerint con-
federata, ipsiisque privilegium concessum, ut diximus in
restricta super quartu articulo §. final. & comprobant Alex-
conf. 170. n. 7. lib. 7. Ruin. conf. 41. sub n. 9. tertio illud lib. 2.
Rota dec. 388. n. 12. p. 1. rec. & coram Merl. dec. 825. n. 19.
² ad fin. Aliud est eius universitas, alias singuli de univer-
sitate, Surd. conf. 28. n. 14. & dec. 226. n. 10. Rota penes
Mantic. dec. 25. n. 6. ad fin. & coram Buratt. dec. 28. n. 4.
Itaque veritas magis elicebit, animadvertere, quod
restitutio est facienda in casu supmissionis Collegii, unde
non poterant Secretarii confidere uti constitutis unum
corpus, fique pernecessis dicendum venit privilegium,

³ quod debebat effectum suum parere extinto Collegio,
concessum fuisse particularibus personis, non autem ipsi
Collegio, Bald. in cap. Imperialis num. 10. de pacis confi-
Br. in tradi. de mutat. & transformat. memb. 2. concl. 10. n.
16. Petri de Perus. in tradi. de mutat. Stat. Eccles. in princ.
num. 3. & 4. & personae sunt, qui vivunt, & moriuntur,
non autem Collegium, Rota dec. 157. n. 14. p. 17. rec.

Nec contrariantur, immo mirifice comprobant nostrum
intellectum verba illa tunc viventibus, nam ex iis appetit
desumitur B. Pontificis voluisse restituiri pretium solutum
illis Officialibus, qui reperiebant tempore motus prop-
rii, vi fixissent tempore suppensionis; alias superflue-
& ineptu fuisse appositum verbum illud viventibus, cum
facti fuisse deinde restitutis singulis Secretariis pecunias per
ipsos soluti, quod non est dicendum, nam quantumlibet
minimum verbum in lege possum debet aliquid operari,
& fum debitum effectum producere, cap. si Papa in fine
privil. in 6. Put. dec. 121. n. 7. lib. 1. in correcti Rot. dec. 121.

glos. in cap. solite versi. tanquam de majorit. & obediens. Sta-
phil. de litter. grat. iii. de vi, & postea clausular. 157. progra-
num. 12.

Verum, nedum verba, sed potissimum causa concessionis
Priviliegii convincit illud esse personale, quia, ut deducimmo
in nostro restituvi §. primo igitur, cum fuerit concessum ex causa mutui facti 5500. facti per Secretarios, que
tunc temporis existebant, ipsiis, & non aliis Priviliegium
concessum fuisse dicendum venit, ut ultra ibi allegatos
confert text. in l. 1. in ff. de conf. Princ. & dicunt Nat-
conf. 164. n. 20. & seg. Sylvan. conf. 4. sub num. 16. Buccafer-
conf. 7. n. 5. Cravet. conf. 929. in fr. Capyc. Galletto
controvers. lib. 2. contr. s. n. 9. & hoc locum habet, etiam si
fuerit facta mentio dignitatis, Cravet. conf. 239. n. 4. Ro-
man. conf. 503. n. 7.

Non obstante, quod Secretarii tunc existentes non ob-
tulerint pecunias de proprio, sed capienda ad censum no-
mine Collegii, nam cum confusus effet extinguendus, dam-
num solutionis fructuum ipsius census patiebantur ipsi Se-
cretarii tunc existentes, qui emolumenta officiorum ad ipsos
spectantia erogare debent in solutionem fructuum census,
nec illud sentire poterant ali, qui pothes in officio succi-
fissent, & sic privilegium dicitur concessum iis, qui tunc
temporis tale damnum patiebantur, & non aliis Barb. in
l. quia tale n. 14. ff. solut. marim. Alciat. conf. 7. sub num. 16.
vers. confirmatur etiam lib. 4. tom. 1. Cravet. conf. 929. in
fr. Ital. conf. 89. in ver. secundo facti lib. 3.

Nec ad extendendum privilegium ultra personas Secre-
tariorum, tunc existentium, facit ratio exadverso addi-
cta, scilicet quod ipsi sic in venditione officiorum potu-
fissent magis pretium repetrere, quia in interpretandis privi-
legiis non est attendendum magis lucrum, vel commodum
Privilegiati, sed quid voluerit Princeps concedere, Surd.
conf. 28. n. 7. & seg. lib. 2. Valenzuel. conf. 114. n. 12. & per
rot. Capyc. Latr. dec. 154. n. 52. p. 2. Gonzal. idreg. 8. Can-
cell. glos. 55. n. 23.

Minus subficit, quod dispositio Motus proprii continet
in effectu id, quod de jure ineft, ac iustitia exigit,
quia potius continet meram gratiam, nam cum ex pacto
contento in Bulla sancte mem. Innocentii Octavi, in exten-
sione Collegii, effent restituenda sola ducata de Ca-
mera 64000 nihil magis iustitia conveniebat, quam pa-
tri obseruantia, l. 1. ff. de paci. Bald. conf. 234. n. 1. volum.
1. Cyriac. controv. 2. 39. num. 13. & segg. & contr. 453. n. 25.
& seg.

Cum itaque ex predictis appareat privilegium esse per-
sonale, & in dubio tale judicandum sit, Cephal. conf. 165.
n. 9. lib. 1. Turret. conf. 58. n. 3. vol. 2. Anfal. conf. 14. num.
38. Ursill. ad Affili. dec. 12. 8. n. 1. & 2. Mar. Antonin. va-
riar. lib. 1. refol. 109. n. 6. Decian. conf. 6. n. 51. & 52. libr. 2.
Rot. penit. Mantic. dec. 150. nro. 6. conclusendum est illud
non posse suffragari, nisi illihi Secretariis, qui aderant
tempore privilegii, nec ad alios eorum successores posse
extendi, c. privilegium de regul. jur. in 6. Natt. conf. 218. I
nu. 7. & seg. & conf. 311. num. 5. Spada conf. 206. vol. 3. Surd.
conf. 103. n. 14. & conf. 127. n. 6. Salgad. in labyrinth. cred.
p. cap. 10. num. 102.

Quare &c.

Prosper Archiepiscopus Myren.
 Ficci, & Cam. Apost. Advoc.
 Jo-Baptista Bottinius Coadjutor.
 N. Severulus S. C. Advoc.
 L. Zacchius .
 C. de Comitibus .
 P. Pacionis .

NUM XIV.

XIV.
Informationes pro Officialibus in eadem secunda propositione.

ROMANA PRETII OFFICIORUM.

S U M M A R I U M

- 1 *Xpresso summae restituende in casu suppressionis: Secretariorum, apposita in Bulla Innocentii VIII. non fiat taxativa, sed demonstrativa, & n. 2. & 19.*
 2 *Intelligitur rebus sic stantibus, & nisi Secretarii in acquisitione officiorum maiorem summam erogant.*
 3 *D e jure communis in suppressione officiorum si refunderet premium currentis de tempore suppressionis.*
 4 *Principes auferens officia, seu alias res a subditis tenetur restituere integrum premium.*
 5 *Absurdum est, quod Officialis amittere debet illud augumentum, quod Princeps approbat ex parte in acquisitione Officialis.*
 6 *Officialis discutit habere in Auctoritate Princeps concedentem.*
 7 *Non debent sub fide publica, & absque ulla eorum culpa proprii patrimonii iacturam pati, & n. 3.*
 8 *Nonnulla exempla, ex quibus apparet, quod Pontifices in suppressione officiorum restituerunt premium solutionis, & aliquando premium currentis Officialibus;*
 9 *In claris non recurrunt ad interpretationes, & subaudiunt intellegendus.*
 10 *Verbum restituere, quando habeat vim dandi, & solvendi.*
 11 *Significare dare, & solvere, quando id suaderet subiecta materia.*
 12 *Beatus Pius usus promiscue fuit verbo restituere, & verbo solvere.*
 13 *Damna, & interesse dicuntur restituti, & non solvi.*
 14 *In Bulla Gregorii Decimierti super iure congrui retrohens obligatur ad restituendum premium priori empiori quamvis illud ipse non receptum.*
 15 *Verbum restituere, quando sibi directum est, cui facienda est restitutio, accipitur pro dare, & solvere.*
 16 *In bullia plena verba restitutio sunt directa ad Secretarios.*
 17 *Beatus Pius indefiniti mandauit restituere singulis Secretariis id, quod in empione officiorum eis impendisse constiterit.*
 18 *Majus effectum Secretariorum, si non consequenter integrum premium per eos exburstatur, quamdam Camerae, si solvere augmentum pretii, quod non recipit, & de ratione, & n. 24.*
 19 *Loca Montis Iuli vacabilis non suppressa, sed eorum fructus reduxit.*
 20 *Majoris effectum Secretariorum, si non consequenter integrum premium per eos exburstatur, quamdam Camerae, si solvere augmentum pretii, quod non recipit, & de ratione, & n. 25.*
 21 *Negativa ei probanda ab eo, qui in illa sua fundat intentionem.*
 22 *Et observantia 30 annorum presumitur Apostolicum replacementem.*
 23 *Pro sufficienti derogatione regule de jure quae sit, non tollerent statim est, quod constet de intentione Papae.*
 24 *Derogetio non requiritur ubi ius non est plene factum.*
 25 *Sufficit quod derogatio interveniat in confirmatione, que omnes defecti privilegii confirmatis supplet.*
 26 *Gregorius XV: declaravit omnia privilegia concessa Secretariis, tam a B. Pio, quam ab aliis Pontificibus, elargita fuisse ex titulo oneroso.*
 27 *Ideo non cadunt sub Constitutionibus revocatoris.*
 28 *De utilitate consequenti per Cameram ex concessione privilegiorum facta per Beatum Pianum Secretariis.*
 29 *De pluribus dictorum Officiorum vacationibus favore Camerae, & n. 35.*
 30 *In suppressione officiorum restituendum est premium indirecte omnibus Officialibus, etiam finibus, & insurmis, alias inobligabilius ad regrandum.*
 31 *Collegeum semper dicitur item, etiam si aliquis, vel omnes de eadem Collegio immutetur.*
 32 *Verba singulis Secretariis tunc viventibus intelliguntur de Secretariis viventibus de tempore suppressionis.*
 33 *Causa impulsi privilegii in Bulla Piana qualis fuerit.*
 34 *Priviliegium concessum Collegio dicitur reale, & perpetuum.*